

Michaela Valtrová: Vývoj vlastnického práva k půdě v ČR

Předložená diplomová práce se ve třech částech, úvodu a závěru na 85 stranách (včetně příloh) věnuje problematice pozemkového práva, a to speciálně vývoji vlastnického práva k půdě na území dnešní České republiky, pozemkovým restitucím a současnému stavu pozemkového vlastnictví v ČR. Lze ocenit nejen výběr tématu, ale i šíři záběru a funkční skloubení problematiky soukromého a veřejného práva.

Po stručném úvodu diplomantka zpracovává v první části vývoj pozemkového vlastnictví v letech 1918 – 1990. Výklad je členěn na čtyři kapitoly, odpovídající čtyřem etapám historického vývoje, tj. pozemkovým reformám po I.světové válce, dále tzv.období nesvobody, tj.30.9.1938 – 4.5.1945, období po druhé světové válce je pak zastoupeno dvěma etapami (1945-1950 a 1950-1989). Jednotlivá období popisuje autorka za pomoci charakteristiky pramenů právní úpravy. Sympaticky vypadají v záhlaví jednotlivých kapitol první části citáty. Škoda, že v tomto trendu autorka nepokračuje v dalších částech.

Za důležité považují mimo jiné uvedení § 20 zákona č.81/1920 Sb.z.a n., který přispěl k záchraně mnoha památných stromů a přírodních památek, tvořících ukázkou nenarušeného původního krajinného rázu. Mnohé z nich dodnes tvoří pilíře územní ochrany přírody.

V druhé části diplomové práce se autorka věnuje období po listopadu 1989 charakteristické návratem klasických vlastnických vztahů, což se projevilo i v oblasti pozemkového vlastnictví. Stěžejní pozornost věnuje logicky zákonu o půdě, menší pozornost věnuje souvisejícím „restitučním“ zákonům. Velmi oceňuji uvádění judikatury, zejména Ústavního soudu.

Třetí část práce se týká současného stavu pozemkového vlastnictví a logicky i chronologicky završuje předchozí pozornost tématu. Autorka charakterizuje strukturu subjektů vlastnického práva k půdě a dále se věnuje výkonu a obsahu subjektivních práv pozemkového vlastníka.

Na str.63 u jeskyní si dovoluji upozornit, že podle zákona č.114/1992 Sb. přírodní krasové jevy na povrchu země, přestože s jeskyní souvisí, jsou, na rozdíl od jeskyně, součástí pozemku.

Autorka se dle mého názoru také mohla zmínit o případech zákazu zcizování některých typů pozemků, které byly ke dni účinnosti zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny ve vlastnictví státu.

Závěry práce obsažené na konci na str.70-76 pak přinášejí stručnou syntézu dosavadních poznatků uvedených v předchozích částech a kapitolách včetně pokusů o kritické poznámky k některým institutům pozemkového práva. Bohužel se diplomantka v závěrech téměř nedotýká problematiky zpracované v části třetí diplomové práce, pozornost soustřeďuje spíše na závěry k vývoji pozemkového práva a k pozemkovým restitucím. To ostatně koresponduje i s obsahem jednotlivých tří částí, kdy podrobnější zpracování tématu provedla autorka spíše v prvních dvou částech práce.

Z přehledu citované literatury vyplývá, že se diplomantka při přípravě psaní této práce seznámila se základní odbornou literaturou.

Závěr:

Posuzovaná diplomová práce splňuje po formální i věcné stránce kritéria pro diplomové práce na Právnické fakultě UK v Praze, proto ji doporučuji k ústní obhajobě. I přes výše uvedené dílčí výhrady hodnotím práci jako velmi dobrou. Práce je přehledná, logicky strukturovaná, právní a věcné stránky problematiky jsou rovnoměrně vyvážené. Diplomantka se s tématem

seznámila poměrně důkladně, čehož důkazem je i text diplomové práce. Tento závěr by měla potvrdit i ústní obhajoba, při které doporučuji, aby se diplomantka věnovala následujícím otázkám:

- 1) Na základě kterého zákona a za jakých podmínek se po listopadu 1989 staly vlastníky zemědělských a lesních pozemků i veřejné vysoké školy?
- 2) Prosím rozvést tvrzení na str.66, kde autorka uvádí, že je „...vlastník postaven před problémem, že vlastnictví zavazuje, neboť v případě pozemků si stát ponechává v zákonech (např. 334/1992 Sb. či 289/1995 Sb.) možnost zásahu do vlastnickových oprávnění...“

V Praze dne 5.5.2008

**JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.**  
**oponent d.p.**